

BD-507

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. - II) Examination

March/April - 2014

EDCE-214 : Value Education & Human Rights

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :**
- (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
 - (૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
 - (૩) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

- ૧ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૬
- (૧) 'બિનસાંપ્રદાયિકતા એક રાષ્ટ્રીય મૂલ્ય છે' આ વિધાનના સમર્થનમાં તમારા વિચારો ઉદાહરણ સાથે જણાવો.
 - (૨) મહાત્મા ગાંધીના વિચારો મૂલ્ય શિક્ષણના સંદર્ભમાં જણાવી તેમની વચ્ચેની સમાનતા અને તફાવતની ચર્ચા કરો.
 - (૩) લોકશાહી મૂલ્યોનું સંક્રમણ કરવા અભ્યાસક્રમ અને સહભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓ કઈ રીતે ઉપયોગી બની શકે ? તે જણાવો.
- ૨ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૫
- (૧) શિક્ષણના અધિકારનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (૨) વ્યક્તિત્વ વિકાસમાં શાળાની પ્રાર્થના સભાનું મહત્ત્વનું યોગદાન છે. ચર્ચા કરો.
 - (૩) અધિકારોની જાગૃતિ માટે શાળા કેવી પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરી શકે સ્પષ્ટતા કરો.
 - (૪) મૂલ્યોના વિકાસ માટે શાળા અને શિક્ષક શું કરી શકે ?
 - (૫) 'શાળા અભ્યાસક્રમમાં 'માનવીય હક્કો'ને સ્થાન હોવું જોઈએ' સ્પષ્ટતા કરો.

- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૫
- (૧) વિવેકાનંદના મૂલ્ય વિષયક વિચારો જણાવો.
 - (૨) લોકશાહી વલણ વિકસાવવા શિક્ષકની ભૂમિકાની સ્પષ્ટતા કરો.
 - (૩) રાષ્ટ્રીય એકતા એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (૪) શિક્ષકોએ રાષ્ટ્રીય મૂલ્ય તેમજ સાંસ્કૃતિક મૂલ્યની સમજ મેળવવી જોઈએ, સ્પષ્ટતા કરો.
 - (૫) ગાંધીજીના વિચારો રાષ્ટ્રીય એકતા માટે પોષક હતા. સ્પષ્ટતા કરો.

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો. ૧૫
- (૧) સામાજિક સલામતીનો હક્ક સમજાવો.
 - (૨) 'શિક્ષણનો અધિકાર' અને 'સર્વને માટે શિક્ષણ'ની ચર્ચા કરો.
 - (૩) રવીન્દ્રનાથ ટાગોરના મતે મૂલ્ય શિક્ષણ સમજાવો.
 - (૪) 'સ્વતંત્રતાના અધિકાર' વિશે સમજાવો.
 - (૫) મહિલાઓના વિશેષ અધિકારો વિશે ચર્ચા કરો.

- ૫ (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો. ૦૬
- (૧) મૂલ્યની વ્યાખ્યા જણાવો.
 - (૨) સ્વશિસ્તની સંકલ્પના જણાવો.
 - (૩) દ્વિતી ૧૪ વર્ષ સુધી મફત, ફરજિયાત શિક્ષણ કયા કાયદા હેઠળ શક્ય બન્યું છે ?
- (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. ૦૩
- (૧) સંરક્ષણના હક્ક માટે પોષક બે પ્રવૃત્તિઓ લખો.
 - (૨) મૂલ્યોને પોષક બે પ્રવૃત્તિઓ લખો.
 - (૩) અધિકાર એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory options are internal.
(2) Figures to the right indicate Marks.
(3) Unduly length answers will be considered a discredit.

- 1** Answer any **two** questions in **300** word each. **16**
- (1) "Secularism is a national value"- Discuss your views with examples in support of this statement.
 - (2) Explain the views of Mahatma Gandhiji with reference to value education. Discuss the similarities and differences between them.
 - (3) How useful are curriculum and co-curricular activities to increase democratic values?
- 2** Answer any **three** questions in **200** word each. **15**
- (1) Explain the importance of rights to education.
 - (2) "Prayer assembly gives important, contribution in personality devlopment" Discuss.
 - (3) Which activities can be carried for bringing awareness for rights? Discuss.
 - (4) What can do the school and teachers to develop values ?
 - (5) "Human right should be given place in school curriculum" - Discuss.
- 3** Answer any **three** questions in **200** words each. **15**
- (1) Mention the value oriented thoughts according to Vivekanand.
 - (2) Discuss "the role of teacher in developing democratic attitude".
 - (3) What is national unity? Explain its importance.

- (4) "Teachers should have the understanding of national value and cultural value" - Discuss.
- (5) "Views of Mahatma Gandhiji nourished the value of national integration" - Discuss.
- 4** Answer any **three** questions in **200** word each. **15**
- (1) Right to social security - Explain.
- (2) Discuss "Right to education" and "Education for all".
- (3) Explain the value education according to Rabindranath Tagore.
- (4) Explain the "Right to freedom".
- (5) Discuss about special rights of women.
- 5** (a) Answer the following questions. **06**
- (1) Write the definition of value.
- (2) Clarify the concept of self discipline.
- (3) Through which act has free and compulsory education up to age 6 to 14 been implemented?
- (B) Answer the following questions in short. **03**
- (1) Write two activities nourishing right to protection.
- (2) Write two activities nourishing right to values.
- (3) What is rights?
-